

j.o.s.v. Orca
p/a Grotestraat 34
5256 PB Heesbeen
Telefoon (0416) 662577
E-mail info@josvorca.nl
www.josvorca.nl

Preventieve maatregelen (seksueel) grensoverschrijdend gedrag

Inleiding

Als sportclub kun je verschillende maatregelen nemen om de kans op (seksueel) grensoverschrijdend gedrag op de club te verkleinen of te voorkomen:

- 1) Zet het onderwerp op de agenda en maak het bespreekbaar
- 2) Maak een risicoanalyse
- 3) Stel een Vertrouwenscontactpersoon (VCP) aan
- 4) Besteed aandacht aan de gedragsregels voor begeleiders in de sport
- 5) Bepaal hoe om te gaan met aanstellingen van vrijwilligers: check referenties van begeleiders bij de oude club en via de VOG
- 6) Maak samen met je leden omgangsregels
- 7) Informeer alle betrokkenen over het beleid

Onderwerp op agenda

Het onderwerp is bespreekbaar.

De preventieve maatregelen (seksueel) grensoverschrijdend gedrag is gepubliceerd op de website.

Risicoanalyse

Wie vormen een risico?

Mensen die direct contact hebben met minderjarigen of mensen met een (verstandelijke) beperking vormen een risico. Bij JOSV Orca zijn dat de instructeurs, trainers van de jeugd (snorkels) en de vrijwilligers bij activiteiten.

Plegers van Seksuele Intimidatie herkennen kwetsbare mensen op afstand. Soms werken plegers jarenlang aan het opbouwen van een relatie voordat het misbruik daadwerkelijk plaatsvindt. Bij JOSV Orca zijn de vrijwilligers actief in (wisselende) groepen en is de één op één relatie zeer beperkt.

Welke gelegenheden vormen een risico?

Gelegenheden waarbij volwassenen alleen zijn met minderjarigen of mensen met een (verstandelijke) beperking vormen een risico. Bij JOSV Orca zijn volwassenen zeer beperkt alleen met minderjarigen of mensen met een (verstandelijke) beperking.

Wanneer er binnen de sportvereniging een open cultuur is waar bespreekbaar is welk gedrag gewenst en ongewenst is, wordt het risico beperkt. Zorg hierbij dat ieder lid weet waar hij of zij terecht kan met twijfels over het eigen handelen of dat van anderen

(bijvoorbeeld bij de vertrouwenscontactpersoon). Bij JOSV Orca is een vertrouwenspersoon aanwezig. Deze is via vertrouwenspersoon@josvorca.nl te bereiken.

Welke locaties vormen een risico?

Bepaalde locaties kunnen een risico vormen. Stel hierbij de volgende vragen: In hoeverre geeft de omgeving een potentiële pleger de gelegenheid die hij of zij nodig heeft? Zijn er veel afgesloten of afgelegen ruimten? Hoe is de accommodatie ingericht? Slapen vrijwilligers wel eens samen met minderjarigen in één ruimte?

Het is raadzaam om de risico's goed in beeld te brengen voor vrijwilligers die functies bekleden als begeleider, coach, (assistent)trainer, stagiair(e), fysiotherapeut, verzorger of wedstrijdfunctionaris.

De locaties waar JOSV Orca zijn activiteiten uitvoert hebben een beperkt risico. Gezamenlijke kleedkamers worden gebruikt en het zwembad is overzichtelijk met beperkte afgelegen ruimtes. Duikweekenden zijn vrijwillig. Slaapzalen met 15 stapelbedden, de instructeurs en vrijwilligers zijn dan onderdeel van de groep, zijn geen trainers / leiders.

Bij JOSV Orca is op basis van de Quickscan (zie Bijlage 1) geen verhoogd risico geïdentificeerd.

Vertrouwens(contact)persoon

In de praktijk blijkt dat de functies van de vertrouwenspersoon en de vertrouwenscontactpersoon (VCP) vaak door elkaar gehaald worden.

De vertrouwenspersonen kunnen voor 3 rollen ingeschakeld worden;

- Zij begeleiden en adviseren de melders c.q. slachtoffers in het gehele proces
- Zij begeleiden en adviseren de beschuldigten van Seksuele Intimidatie in het gehele proces
- Een adviesfunctie voor een bestuur hebben van een sportvereniging of sportbond.

De taak van de vertrouwenscontactpersoon (VCP) is vooral een procedureel adviserende rol.

De Vertrouwenspersoon speelt daarnaast ook inhoudelijk een adviserende rol.

Iedere sportbond heeft een VCP. Bij de sportbond NOB (Nederlandse Onderwatersport Bond) is de VCP te bereiken via vertrouwenscontactpersoon@onderwatersport.org.

De VCP van de sportbond is beschikbaar voor haar sportverenigingen en individuele leden.

Bij JOSV Orca is een vertrouwenspersoon aanwezig. Deze is via vertrouwenspersoon@josvorca.nl te bereiken.

Besteed aandacht aan de gedragsregels voor begeleiders in de sport

Gedragsregels zijn anders dan omgangsregels afdwingbaar. Als een of meerdere gedragsregels overtreden wordt dan kan een tuchtprocedure met tuchtrechtelijke sancties volgen vanuit de sportbond.

Hieronder vind je een overzicht van de 'Gedragsregels begeleiders in de sport' zoals vastgesteld binnen de georganiseerde sport:

- De begeleider moet zorgen voor een omgeving en een sfeer waarbinnen de sporter zich veilig kan voelen.

- De begeleider onthoudt zich ervan de sporter te bejegenen op een wijze die de sporter in zijn waardigheid aantast, én verder in het privé-leven van de sporter door te dringen dan nodig is in het kader van de sportbeoefening.
- De begeleider onthoudt zich van elke vorm van (machts)misbruik of Seksuele Intimidatie tegenover de sporter.
- Seksuele handelingen en seksuele relaties tussen de begeleider en de jeugdige sporter tot zestien jaar zijn onder geen beding geoorloofd en worden beschouwd als seksueel misbruik.
- De begeleider mag de sporter niet op een zodanige wijze aanraken dat de sporter en/of de begeleider deze aanraking naar redelijke verwachting als seksueel of erotisch van aard zal ervaren, zoals doorgaans het geval zal zijn bij het doelbewust (doen) aanraken van geslachtsdelen, billen en borsten.
- De begeleider onthoudt zich van (verbale) seksueel getinte intimiteiten via welk communicatiemiddel dan ook.
- De begeleider zal tijdens training(stages), wedstrijden en reizen gereserveerd en met respect omgaan met de sporter en met de ruimte waarin de sporter zich bevindt, zoals de kleedkamer of de hotelkamer.
- De begeleider heeft de plicht - voor zover in zijn vermogen ligt - de sporter te beschermen tegen schade en (machts)misbruik als gevolg van Seksuele Intimidatie. Daar waar bekend of geregeld is wie de belangen van de (jeugdige) sporter behartigt, is de begeleider verplicht met deze personen of instanties samen te werken, opdat zij hun werk goed kunnen uitoefenen.
- De begeleider zal de sporter geen (im)materiële vergoedingen geven met de kennelijke bedoeling tegenprestaties te vragen. Ook de begeleider aanvaardt geen financiële beloning of geschenken van de sporter die in onevenredige verhouding tot de gebruikelijke dan wel afgesproken honorering staan.
- De begeleider zal er actief op toezien dat deze regels worden nageleefd door iedereen die bij de sporter is betrokken. Indien de begeleider gedrag signaleert dat niet in overeenstemming is met deze gedragsregels zal hij de daartoe noodzakelijke actie(s) ondernemen.
- In die gevallen waarin de gedragsregels niet (direct) voorzien, ligt het binnen de verantwoordelijkheid van de begeleider in de geest hiervan te handelen.

Bepaal hoe om te gaan met aanstellingen van vrijwilligers:

check referenties van begeleiders bij de oude club en via de VOG

Bij JOSV Orca zijn de instructeurs, trainers van de jeugd (snorkels) en de vrijwilligers bij activiteiten bekenden vanuit de vereniging met een langdurig lidmaatschap en/of familie daarvan. Als vrijwilliger bij de vereniging moet je minimaal 1 jaar bekend zijn bij de vereniging als lid of familie daarvan.

Voor de instructeurs, trainers van de jeugd (snorkels) en de leden van de activiteitencommissie worden VOG aangevraagd, eens in de 5 jaar.

Maak samen met je leden omgangsregels

Binnen sportverenigingen heb je te maken met intimiteit. Bij veel activiteiten is er sprake van lichamelijk contact. Gedacht kan worden aan het stoeien, in kleine ruimten vertoeven en het douchen in gemeenschappelijke ruimten. Ook worden er gemakkelijk opmerkingen gemaakt over de prestaties of het uiterlijk van een ander. Het actief hanteren en uitdragen van

omgangsregels helpt om overschrijding van grenzen te voorkomen.

- Ik accepteer en respecteer de ander zoals hij is en discrimineer niet. Iedereen telt mee binnen de sportvereniging.
- Ik houd rekening met de grenzen die de ander aangeeft.
- Ik val de ander niet lastig.
- Ik berokken de ander geen schade.
- Ik maak op geen enkele wijze misbruik van mijn machtspositie.
- Ik scheld niet en maak geen gemene grappen of opmerkingen over anderen.
- Ik negeer de ander niet.
- Ik doe niet mee aan pesten, uitlachen of roddelen.
- Ik vecht niet, ik gebruik geen geweld, ik bedreig de ander niet, ik neem geen wapens mee.
- Ik kom niet ongewenst te dichtbij en raak de ander niet tegen zijn of haar wil aan.
- Ik geef de ander geen ongewenste seksueel getinte aandacht.
- Ik stel geen ongepaste vragen en maak geen ongewenste opmerkingen over iemands persoonlijk leven of uiterlijk.
- Als iemand mij hindert of lastig valt dan vraag ik hem/haar hiermee te stoppen. Als dat niet helpt, vraag ik een ander om hulp.
- Ik help anderen om zich ook aan deze afspraken te houden en spreek degene die zich daar niet aan houdt erop aan en meldt dit zo nodig bij het bestuur.

Informeer alle betrokkenen over het beleid

Het beleid is vermeld op de website josvorca.nl.

Bijlage 1: Quickscan

De Quickscan is een snelle mogelijkheid om een eerste inzicht te verkrijgen in de risico's binnen jouw sportvereniging. Door middel van de quickscan kan op basis van een eenvoudige vragenlijst een eerste risicoanalyse gemaakt worden. De quickscan is bedoeld om het onderwerp binnen de sportvereniging op de agenda te krijgen (stap 1). Als vervolgens besloten wordt tot nader onderzoek, kan de risicoanalyse uitgevoerd worden.

Hoeveel risico op Seksuele Intimidatie loopt jouw sportvereniging?

Hieronder tref je een aantal stellingen aan. Geef bij iedere stelling aan of je vindt dat deze bij jouw vereniging klopt, of niet klopt. Maak ook bij twijfel wel een keuze. Jouw twijfel is op zichzelf al een aanleiding om het onderwerp bespreekbaar te maken.

Er worden na de training of bij toernooien vaak grappen gemaakt over het uiterlijk van vrouwelijke sporters en over seksuele handelingen.

Klopt

Klopt niet

Over Seksuele Intimidatie heb ik in de sportvereniging nog nooit iemand horen praten.

Klopt

Klopt niet

Wij hebben besloten mailgroepen (denk ook aan Whatsapp) waarop we met en over elkaar praten.

Klopt

Klopt niet

We hebben mailgroepen die informatief zijn, er wordt niet over elkaar gepraat.

Elke trainer heeft zijn eigen aanpak; daarin zijn ze vrij. Er is geen toezicht of onderling overleg over.

Klopt

Klopt niet

Ambitieuze sporters hebben één coach die bepaalt hoe hun trainingsprogramma eruit ziet.

Klopt

Klopt niet

Ouders hebben in onze sportvereniging niets in te brengen.

Klopt

Klopt niet

Het zijn de prestaties die tellen. Voor andere dingen is geen aandacht.

Klopt

Klopt niet

In onze tak van sport moet je jong beginnen en bereik je jong de top.

0 Klopt

X Klopt niet

Op trainingskampen is het heel gewoon dat trainers bij sporters op de kamer slapen.

0 Klopt

X Klopt niet

Trainingskampen zijn niet van toepassing, duikweekenden zijn vrijwillig. Slaapzalen met 15 stapelbedden, de instructeurs en vrijwilligers zijn dan onderdeel van de groep, zijn geen trainers / leiders.

Er zijn regelmatig liefdesrelaties tussen trainers en sporters.

0 Klopt

X Klopt niet

Bij ons zijn mensen uit veel culturen vertegenwoordigd. We maken daar wel eens geintjes over maar we weten hoe ver we kunnen gaan..(ze vinden het zelf ook wel leuk en anders geven ze hun grens wel aan)

0 Klopt

X Klopt niet

Conclusie

Turf het aantal keer dat je 'klopt' hebt ingevuld. Elke 'klopt' geeft een risicofactor aan.

Als je meer dan drie scoort, is er een aanzienlijk risico dat er een keer iets misgaat in de sportvereniging.

Bij JOSV Orca is op basis van de Quickscan geen verhoogd risico geïdentificeerd.